

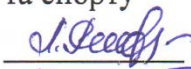
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

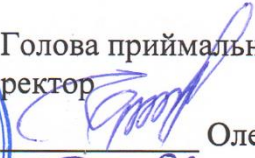
«ПОГОДЖЕНО»

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Декан факультету фізичної культури
та спорту

Голова приймальної комісії,
ректор

 Ліна РИБАЛЕНКО
«20» 05 2026 р.

 Олена ФІЛОНІЧ
«05» 06 2026 р.

ПРОГРАМА ДОДАТКОВОГО
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Галузь знань

А Освіта

Спеціальність

A5 Професійна освіта

Рівень вищої освіти

Третій (освітньо-науковий)

Програма ухвалена на засіданні вченої ради факультету фізичної культури та спорту

(протокол № 11 від «20» травня 2026 р.)

Полтава 2026

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Прийом на навчання до аспірантури Національного університету Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» здійснюється відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність» та «Про академічну доброчесність», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 (зі змінами згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 19.05.2023 р. № 502), Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 26.02.2026 року № 373; Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти до Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» в 2026 році, затверджених Вченою радою Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» 04.05.2026, протокол № 6 (далі – Правила прийому).

Додаткове фахове вступне випробування згідно пункту 1 розділу VI Правил прийому проводиться для осіб, які вступають для здобуття ступеня доктора філософії з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їхньому дипломі про попередньо здобутий ступінь вищої освіти.

Додаткове фахове вступне випробування передуює вступному іспиту зі спеціальності та оцінюється за двобальною шкалою: «склав» або «не склав».

Оцінка додаткового фахового вступного випробування, яке проводиться в Університеті, у випадках передбачених правилами прийому, не використовується для розрахунку конкурсного балу, проте вступники, які не склали таке вступне випробування, до подальшої участі у конкурсному відборі не допускаються.

Програма додаткового вступного випробування складена задля виявлення елементарних теоретичних знань з педагогіки та перевірки можливостей використання й застосування їх як у науковому дослідженні, так і у практичній діяльності.

2. ЗМІСТ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБОВУВАННЯ

Додаткове фахове вступне випробування складається з трьох відкритих теоретичних завдань та проводиться в письмовій формі.

При підготовці до додаткового вступного випробування рекомендується користуватися інформаційними джерелами, наведеними у кінці програми.

3. ПРОЦЕДУРА ПРОВЕДЕННЯ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБОВУВАННЯ

Вступник вносить в титульний аркуш свої реквізити та на протязі 60 хвилин (одна астрономічна година) письмово відповідає на завдання стандартного білету.

Користування довідниками та іншою допоміжною літературою не дозволяється.

4. СТРУКТУРА ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ

Додаткове фахове вступне випробування проводиться в письмовій формі та оцінюється за двобальною шкалою: «склав» або «не склав».

Таблиця 1.

Критерії оцінювання відповідей на питання у стандартних білетах

Оцінка	Критерій
Склав	Надана повна відповідь на поставлені запитання, або відповідь з незначною кількістю помилок
Не склав	Знання з питань програми відсутні; вміння використовувати прийоми, способи та інструменти управління не виявлені

Вступник, що за результатами складання додаткового фахового вступного випробування отримав оцінку «не склав», не допускається до вступного іспиту зі спеціальності та позбавляється права брати участь у конкурсному відборі.

5. ЗМІСТ ПРОГРАМНИХ ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ДОДАТКОВЕ ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

Додаткове фахове вступне випробовування проводиться шляхом виконання трьох завдань з таких модулів:

Модуль 1. Загальні засади педагогіки

Предмет, завдання та основні категорії педагогіки. Педагогіка як наука про освіту, навчання, виховання та розвиток особистості. Структура педагогічної науки та її основні галузі. Взаємозв'язок педагогіки з філософією, психологією, соціологією, фізіологією та іншими науками. Методологія педагогіки. Рівні методологічного знання в педагогічному дослідженні. Педагогічний процес як цілісна система. Структура, закономірності та принципи педагогічного процесу. Суб'єкти педагогічної взаємодії. Педагогічна діяльність та її основні функції. Особистість педагога та його професійна компетентність. Основні тенденції розвитку сучасної освіти. Гуманізація, демократизація, цифровізація, індивідуалізація та інтернаціоналізація освіти. Освіта в умовах суспільних трансформацій та викликів сучасності.

Модуль 2. Теорія виховання

Сутність, мета та завдання виховання. Основні закономірності та принципи виховання. Виховання як цілеспрямований процес формування особистості та розвитку її ціннісно-сміслової сфери. Зміст основних напрямів виховання: моральне, громадянське, національно-патріотичне, правове, трудове, естетичне, фізичне, екологічне виховання. Формування культури здоров'я та здорового способу життя особистості. Методи, прийоми та засоби виховання. Класифікація методів виховання та умови їх ефективного застосування. Форми організації виховної роботи. Колектив як засіб виховання та розвитку особистості. Теорія і практика формування учнівського та студентського колективу. Самоврядування здобувачів освіти. Виховне середовище закладу освіти. Партнерська взаємодія педагогів, здобувачів освіти, батьків та соціальних інституцій. Педагогіка партнерства. Проблеми виховання

особистості в умовах цифрового суспільства, воєнного стану та соціальних трансформацій.

Модуль 3. Дидактика

Дидактика як теорія навчання та освіти. Предмет, завдання та основні категорії дидактики. Сутність процесу навчання, його структура та основні компоненти. Закономірності та принципи навчання. Принципи науковості, систематичності та послідовності, доступності, свідомості й активності, наочності, міцності знань, зв'язку навчання з життям і практикою. Зміст освіти. Наукові підходи до визначення змісту освіти. Освітні стандарти, освітні програми та навчальні плани. Компетентнісний підхід до визначення результатів навчання. Методи навчання та їх класифікація. Словесні, наочні та практичні методи навчання. Репродуктивні, проблемно-пошукові та дослідницькі методи. Інтерактивні методи навчання. Форми організації навчання. Урок, лекція, семінарське, практичне та лабораторне заняття. Самостійна робота здобувачів освіти. Індивідуальна, групова та фронтальна форми організації навчальної діяльності. Засоби навчання та їх класифікація. Цифрові освітні ресурси та інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі. Контроль і оцінювання результатів навчання. Функції, види та форми педагогічного контролю. Критерії оцінювання навчальних досягнень. Формувальне оцінювання. Академічна доброчесність як складова якості освіти.

Модуль 4. Теорія та методика педагогічної діяльності

Педагогічна діяльність: сутність, структура, мета та основні функції. Професійні ролі та компетентності сучасного педагога. Педагогічне спілкування та педагогічна взаємодія. Стилі педагогічного спілкування. Суб'єкт-суб'єктна взаємодія в освітньому процесі. Педагогічна культура та педагогічний такт. Педагогічна майстерність та її складові. Педагогічні здібності. Професійне самовдосконалення та рефлексія педагога. Педагогічні технології та їх класифікація. Технології особистісно орієнтованого, компетентнісного, проблемного, проєктного та змішаного навчання.

Диференціація та індивідуалізація освітнього процесу. Інклюзивний підхід в освіті. Професійне здоров'я та психологічна стійкість педагога.

Модуль 5. Сучасні педагогічні технології та інновації в освіті

Інноваційні процеси в освіті. Поняття педагогічної інновації та інноваційної педагогічної діяльності. Інноваційна компетентність педагога. Проблемне, проектне, дослідницьке та контекстне навчання. Технології розвитку критичного мислення. Кейс-технології та технології ситуаційного навчання. Інтерактивні технології навчання. Дискусія, дебати, мозковий штурм, рольові та ділові ігри, робота в малих групах. Цифровізація освітнього процесу. Дистанційне, онлайн- та змішане навчання. Цифрові освітні платформи та ресурси. Використання штучного інтелекту в освіті: можливості, ризики та етичні аспекти. Технології формування ключових компетентностей здобувачів освіти. Розвиток критичного мислення, комунікативних, соціальних, цифрових та підприємницьких компетентностей. Педагогічний експеримент як засіб упровадження та перевірки ефективності інноваційних технологій.

Модуль 6. Особистість у системі освіти

Особистість як суб'єкт освітнього процесу. Фактори розвитку та формування особистості. Співвідношення біологічного, соціального та індивідуального в розвитку людини.

Вікові та індивідуальні особливості здобувачів освіти. Психолого-педагогічні особливості навчання та виховання дітей, підлітків, молоді та дорослих.

Мотивація навчальної та професійної діяльності. Внутрішня і зовнішня мотивація. Формування пізнавального інтересу та професійної спрямованості. Здібності, обдарованість і творчий потенціал особистості. Педагогічні умови розвитку творчої особистості.

Саморозвиток і самовиховання особистості. Формування суб'єктності та відповідальності здобувача освіти за результати власного навчання.

Педагогічна підтримка особистості. Профілактика булінгу та насильства в освітньому середовищі. Створення безпечного та психологічно комфортного освітнього середовища.

Модуль 7. Педагогіка професійної освіти

Сутність, мета та завдання професійної освіти. Професійна освіта як складова системи освіти та чинник соціально-економічного розвитку суспільства. Професійна підготовка особистості: структура, зміст та основні етапи. Формування професійної компетентності майбутнього фахівця. Особливості професійно орієнтованого навчання. Взаємозв'язок теоретичної та практичної підготовки. Формування професійно важливих якостей особистості. Практико-орієнтована підготовка здобувачів освіти.

Модуль 8. Управління освітою та забезпечення якості освітнього процесу

Поняття та принципи управління освітою. Рівні управління системою освіти. Управління закладом освіти. Планування, організація, мотивація та контроль як основні функції управління. Прийняття управлінських рішень. Внутрішня система забезпечення якості освіти. Академічна доброчесність як складова забезпечення якості освіти. Моніторинг якості освіти. Критерії, показники та індикатори оцінювання якості освітнього процесу. Взаємодія закладу освіти з роботодавцями та професійними спільнотами. Освітнє лідерство та управління змінами. Педагогічний менеджмент. Управління інноваційною діяльністю в закладі освіти.

6. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Грабовський О. В., Коломієць Л. В., Савельєва О. С., Семенова А. В., Яніх В. Ф. Професійна педагогіка: підручник; за заг. ред. А. В. Семенової. Одеса: Бондаренко М. О., 2023. 575 с.

2. Зайченко І. В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі: підручник; 3-є вид. Київ: Ліра-К, 2022. 512 с.

3. Козловський Ю. М., Ортинський В. Л., Дольнікова Л. В. Педагогіка : підручник / Ю. М. Козловський, В. Л. Ортинський, Л. В. Дольнікова; за заг. ред. МОН України. Львів: Видав-во Львів. політехніки, 2024. 372 с.

4. Михалюк А. М. Педагогіка: інтерактивний контент: навчально-метод. Посібник. НУ «Київський столичний ун-т ім. Б. Грінченка». Київ: Каравела, 2024. 340 с.

5. Сікорський П. І. Нова педагогіка: підручник. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2021. 540 с.

6. Стрельников В. Ю., Лебедик Л. В., Стрельников М. В. Сучасні технології навчання і методики викладання дисциплін: навч.-метод. посіб. Полтава: АСМІ, 2021. 303 с.

7. Федоренко О. І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / за заг. ред. О. І. Федоренка. Харків: ФОП Бровін О. В., 2023. 240 с.

Проректор з наукової роботи

Олена СТЕПОВА

Завідувач аспірантури

Володимир ІЛЬЧЕНКО

Завідувач кафедри

Лариса ОНІЩУК

Гарант
освітньо-наукової програми

Ліна РИБАЛКО